

423985, Р.Т. Муслюмовский район, с.Амикеево, ул.И.Фаррахова-32,
Amik.Mus@tatar.ru тел. (8-85556) 3-30-33
ИНН 1629004033, КПП 162901001, ОГРН 1061687005335, ОКАТО 92242805000

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ӘМӘКӘЙ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ V ЧАКЫРЫЛЫШ IX УТЫРЫШЫ

КАРАР № 12

Әмәкәй авылы

“18” нче май, 2026 нчы ел

Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының
Әмәкәй авыл жирлеге территориясендә төзеклөндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елгы 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенәң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елгы 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Мәслим муниципаль районы Әмәкәй авыл жирлеге Советы нигезендә

Карар кылды:

1.Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Әмәкәй авыл жирлеге территориясендә төзеклөндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында кушымтада бирелә торган нигезләмәне расларга.

2.Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Әмәкәй авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Әмәкәй авыл жирлеге территориясендә төзеклөндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында " 19.11.2021 елның 30 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3.Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында һәм Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга (<https://pravo.tatarstan.ru/>)

4.Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

5.Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Әмәкәй авыл жирлеге
Советы башлыгы :

И.И.Шакирянова

**«Әмәкәй авыл җирлеге
Советының 18.05.2026 елгы
12 номерлы карарына
1 нче кушымта**

**Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы
Әмәкәй авыл җирлеге территориясендә Төзеклән­дерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Әмәкәй авыл җирлеге территориясендә төзеклән­дерү өлкәсендә муниципаль контрольне (алга таба – төзеклән­дерү өлкәсендә контроль) гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Төзеклән­дерү өлкәсендә контроль предметы булып Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Әмәкәй авыл җирлеге территориясендә төзеклән­дерү кагыйдәләрен (алга таба – төзеклән­дерү кагыйдәләрен) юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданның (алга таба – контрольдә тотыла торган затларның) үтәве, инвалидларның социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәт­ләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итүгә карата таләпләр (алга таба шулай ук – мәжбүри таләпләр).

1.3. Төзеклән­дерү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Әмәкәй авыл җирлеге Башкарма комитетының (алга таба – Башкарма комитет) вазыйфаи затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Башкарма комитетның Төзеклән­дерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлары булып Мәслим муниципаль районының Әмәкәй авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе тора.

Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфаи затларның вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкция нигезендә төзеклән­дерү өлкәсендә контрольлек итү вәкаләт­ләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзеклән­дерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар «Россия Федерациясендә дәү­ләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы була.

1.5. Төзеклән­дерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга, профилактик чараларны, контроль чараларны оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәт­ләргә карата «Россия Федерациясендә дәү­ләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Җирле контрольне оештыруның гомуми принцип­лары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигез­ләмәләре кулланыла

1.6. Башкарма комитет төзеклән­дерү кагыйдәләренә үтәлешен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзеклән­дерү элементларының һәм объектларының эчтә­леге буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- торақ булмаган биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның, корылмаларның диварларының, шулай ук төзеклән­дерүнең һәм җәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрнең, язмаларның эчтә­леге буенча;

- җир эш­ләрен башкаруга Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм төзеклән­дерү кагыйдәләрендә билгеләнгән җир эш­ләрен башкару

тәртибе нигезендә бирелә торган рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

3) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмәкәй авыл жирлегә территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм боз сөнгеләренән чистарту чараларын үткөрүне тикшереп тору;

4) жәйге чорда Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмәкәй авыл жирлегә территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, моңа карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрөш, аларның учакларын локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләр дә керә;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгың куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдалану территорияләрендә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса, яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агачларны һәм куакларны кисү билеты һәм (яисә) агачларны һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт нигезендә агачларны һәм куакларны бетерү (сүтү), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

Башкарма комитет вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәкләр, шул исәптән биналар, корылмалар, корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган капитал булмаган корылмалар һәм корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр керә.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төзекләндерү эшчәнлегә гамәлгә ашырыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләрен урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, разъездлар, төшүләр, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү майданчыклары;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Киртәләү жайланмалары дигәндә хәзерге хәлдә капкалар, шлагбаумнар, шул исәптән автомат, һәм декоратив киртәләр (коймалар) аңлашыла.

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда куркынычларны бөяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау.

2.1. Башкарма комитет төзеклөндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыра, шул исәптән профилактик чаралар уздыру аша да.

2.2. Профилактик чаралар Башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намуслы үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм контрольдә тотылучы затларга мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын житкерү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзеклөндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чаралар үткөрүгә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук уздырылырга мөмкин

Профилактик чаралар үткөргәндә контроль объектларының закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудыруы яисә шундый зыян (зыян) китерелүе ачыкланган очракта, төзеклөндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта Әмәкәй авыл жирлеге башлыгына (башлык урынбасарына) кичекмәстән мәгълүмат жибәрә. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында контроль чаралар үткөрү турында Карар кабул итү өчен.

2.5. Төзеклөндерү өлкәсендә контрольне Башкарма комитет гамәлгә ашырганда профилактик чараларның түбәндәге төрләре үткөрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

2.6. Мәгълүмат бирү мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитет тарафыннан тиешле белешмәләрне Башкарма комитетның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә рәсми сайтында (алга таба – Башкарма комитетның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлектә керү Башкарма комитетның рәсми сайтының төп (төп) битеннән гамәлгә ашырылырга тиеш), МАССАКҮЛӘМ мәгълүмат чараларында, шәхси дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә контрольдә тотылучы затлар кабинетлары.

Башкарма комитет Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук гражданныр жыелышларында һәм конференцияләрендә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмәкәй авыл жирлеге халкына контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында мәгълүмат бирергә хокуклы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткөрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турында белешмәләрне жыю һәм анализлау юлы белән Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү йомгаклары буенча ел саен төзеклөндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган һәм Башкарма комитет житәкчесә имзалаган Башкарма комитет күрсәтмәсә белән раслана торган доклад әзерләнә. Күрсәтелгән доклад хисап

елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме Башкарма комитетта эзерләнгән торган мәжбүри таләпләрне бозулар яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның зыян (зыян) китерүе турындагы белешмәләр расланмаган очракта контрольдә тотылучы затка игълан ителә закон белән саклана торган кыйммәтләргә йә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудырган. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмәкәй авыл җирлеге башлыгы (башлык урынбасары) тарафыннан күрсәтелгән белешмәләрне алган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (имзалана). Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотылучы зат адресына җибәрелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турындагы кисәтү Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы куллана торган документларның типовой формалары турында» 31.03.2021 № 151 боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында игълан ителә торган кисәтүләр кисәтүләрне исәпкә алу журналында төркөлү номеры белән төркөлә.

Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү игълан ителгән очракта, контрольдә тотылучы зат әлеге кисәтүгә каршы килергә хокуклы. Кисәтүгә каршы килү кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә Башкарма комитет тарафыннан карала. Каршылыкны карау нәтижәсендә контрольдә тотылучы затка язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә каршылыкның ризалыгы яисә килешмәве турындагы мәгълүмат белән җавап җибәрелә. Каршылык белән килешмәгән очракта җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

2.9. Контрольдә тотылучы затларга консультацияләр контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемент аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында башкарыла һәм 15 минуттан да артмаска тиеш.

Гражданның шәхсән кабул итү Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмәкәй авыл җирлеге башлыгы (башлык урынбасары) һәм (яисә) контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яисә язма рәвештә башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикәять белдерү тәртибе;
- 4) үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләр булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотылучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация бирү контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге очракларда башкарыла.:

- 1) контрольдә тотылучы зат консультация бирү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма гарызнамә тапшырды;
- 2) консультация вакытында куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга жавап өстәмә белешмеләр соратып алуны таләп итә.

Консультацияне башкарганга контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалануы чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның, контроль чараның башка катнашучыларының конкрет контроль чарасын, карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне, шулай ук контроль чара кысаларында уздырылган экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затка консультация барышында билгеле булган мәгълүмат башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотылучы затны мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча бәяләү максатларында файдаланыла алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар консультацияләренә исәпкә алу журналын алып бара.

Башкарма комитетка контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренә бер типтагы биш һәм аннан күбрәк мөрәжәгатьләре кәргән очракта, консультация бирү Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмәкәй авыл җирлегенә башлыгы (башлык урынбасары) яисә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган язмага аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

2.11. Профилактик визит контрольдә тотылучы затның эшчәнлегенә гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видео-конференц-элементә ярдәмдә үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат үз эшчәнлегенә яисә аңа караган контроль объектларына карата мәжбүри таләпләр турында хәбәр ителә.

Профилактик визит үткәргәндә контрольдә тотылучы затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Контрольдә тотылучы затның профилактика визиты барышында алынган аңлатмалары тәкъдим итү характерында була.

3. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру.

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, Вәкилләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) булган (эшчәнлеген башкарган) урынында мәжбүри таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны карау, сораштыру, аларны таләп итү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү юлы белән);

2) рейд каравы (карау, сорашып белешү, язма аңлатмалар алу, документларны таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмдә);

3) документлар буенча тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны таләп итү, экспертиза ярдәмдә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сорашып белешү, язма аңлатмалар алу, документларны таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләренә, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләренә җыю һәм анализлау юлы белән тикшереп торылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы белешмәләренә,

«Интернет» челтөрөндәге белешмәләре, һәркем файдалана алырлык башка белешмәләре, шулай ук хокук бозуларны теркәүнең автомат режимда эшли торган, фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган техник чараларын кулланып алынган белешмәләре);

б) урынга барып тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү Башкарма комитет тарафыннан контрольдә тотылуы затлар белән аралашмыйча гына үткәрелә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктының 1 – 4 бүлекләрендә күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына уздырылырга мөмкин.

3.4. Контрольдә тотылуы затлар белән үзара хезмәттәшлек итеп үткәрелә торган контроль чаралар уздыру өчен нигез булып:

1) гражданныр һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат кәргәндә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) турында яисә зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында Башкарма комитетның белешмәләре булу, шулай ук контроль чаралар үткөрү нәтижәсендә мондый белешмәләре, контроль чараларны кәртеп, контроль чараларсыз алу контрольдә тотылуы башка затларга карата уздырыла торган хезмәттәшлекләр, шул исәптән

2) контрольдә тотылуы конкрет затларга карата контроль чаралар уздыру турында Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәсе;

3) прокуратура органнарына кәргән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек кысаларында контроль чаралар үткөрү турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану-тикшереп торылуы зат тарафыннан тапшырылуы аңа бирелгән күрсәтмәдә каралган документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яисә тапшырылган документлар һәм белешмәләр нигезендә мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракларда.

3.5. Контрольдә тотылуы зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның Контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) турында яисә зыян китерү (зыян) куркынычы хакында белешмәләр нигезендә контроль чарасын үткөрү турында Башкарма комитет Күрсәтмә кабул иткән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын үткөрү турында дәлилленгән тәкъдиме нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольдә тотылуы затлар белән үзара хезмәттәшлексез үткәрелә торган контроль чаралар Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Әмәкәй авыл жирлегә башлыгының (башлык урынбасарының) йөкләмәсе нигезендә, Башкарма комитетның эш планнарындагы йөкләмәләр нигезендә, шул исәптән «Татарстан Республикасы турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә. Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль".

3.8. Гражданнырга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә контрольлек итәргә

вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткөрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контроль оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Башкарма комитет ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, башка органнардан йә әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр карамагында булган күрсәтелгән органнарга буйсынучы оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала.

Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясә Хөкүмәтенең расланган 19.04.2016 № 724-р күрсәтмәсә белән расланган исемлек белән билгеләнгән тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнарының, муниципаль контроль органнарының ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлеге кысаларында башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан йә бу документлар һәм (яисә) мәгълүмат булган дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсынучы оешмалардан соратып алына торган һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүмат, шулай ук Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 06.03.2021 № карары белән расланган контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан йә әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр булган күрсәтелгән органнарга буйсынучы оешмалардан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда алына торган документларны һәм (яисә) белешмәләрне ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирү кагыйдәләре белән расланган 338 «дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында».

3.10. Контрольдә тотыла торган затлар булган индивидуаль эшкуар, граждән Башкарма комитетка контроль чараны уздырганда катнашу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы булган очракка бәйлә рәвештә контроль чараны уздыру Башкарма комитет тарафыннан индивидуаль эшкуарның, гражданның әлеге мөрәжәгатә өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә. Башкарма комитетка (әмма 20 көннән дә артык түгел) бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотылучы затның йә аның вәкиленең булмавы төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чараны уздырганда мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләвенә, контрольдә тотылучы затка контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән очракта, тоткарлык тудырмый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян китерү яисә фактта зыян китерү куркынычы билгеләре булмау;

3) контроль чара үткәргәндә тикшереп торылучы затның булмавы өчен нигезле сәбәпләр бар (тикшереп торылучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.).

3.11. Мәжбүри профилактик визит контрольдә тотылучы затның аны үткәрүдән баш тартуын күздә тотмый. Мәжбүри профилактик визит уздыру турында контрольдә тотылучы затка ул башланырга егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

3.12. Контроль чаралар уздыруның барлык очракларында контроль гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләр башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлеше (бозылуы) дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрия үлчәүләре кулланылырга мөмкин.чаралар.

Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткөрү һәм бу максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткөрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны

бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен вәкаләтле органнарға яисә вазыйфаи затларга мәгълүмат жиберү һәм (яисә) Башкарма комитет тарафыннан статьяның 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә. «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законның 90 нчы номерлы карары.

3.14. Контрольдә тотылуы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тотан торган контроль чара уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Әгәр мондый чараны үткөрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләпнең бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлегә белән билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контроль чараны уздыру тәмамланганчы актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетеп куела.

Актны рәсмиләштерү контроль чараны уздыру урынында, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне башкарыла.

Прокуратура органнары белән килештерелгән контроль чарасы акты контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә аны рәсмиләштергәннән соң ук прокуратура органнарына жиберелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контрольдә тотылуы затларга контроль гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында мәгълүмат өлгә гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләрне контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотылуы затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләр, дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон рәвештә башкару, шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренең (функцияләренең) Бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренең бердәм порталы) һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренең төбәк порталы аша.

Эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмый торган, контрольдә тотыла торган зат булган граждандә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кәгазьдә документлар жиберү юлы белән башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында ул Башкарма комитет адресына документларны кәгазьдә алу кирәклегә турында хәбәрнамә жибергән йә Башкарма комитетның электрон почта адресы турында белешмәләре булмаган очракта хәбәр ителә. контрольдә тотылуы затның һәм аңа документларны бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр Порталы аша электрон рәвештә жиберү мөмкинлекләре (әгәр затның бердәм идентификация системасында һәм аутентификацияләү). Күрсәтелгән гражданин Башкарма комитетка документларны кәгазьдә жиберергә хокукы.

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотылуы зат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248 – ФЗ номерлы Федераль законның 39-40 статьяларында һәм өлгә Нигезләмәнең 4 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жиберергә хокукы.

3.18. Контроль чара уздырганда мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокукы.

3.19. Контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотылуы зат тарафыннан

мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә Башкарма комитет (контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат) :

1) контроль чара акты рәсмиләштерелгәннән соң тикшереп торучы затка ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында, аларны бетерүнең акыллы срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын үткөрү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китермәү яисә аны китерүне туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турындагы мәгълүматны гражданның, оешмаларга теләсә нинди мөмкин булган ысул белән җиткерергә, әгәр контроль чарада гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия һәм (яисә) аннан файдаланучы оешманың эшчәнлегенә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудыра яисә мондый зыян (зыян) китерелгән дип билгеләнә;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына җибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне тикшереп тору, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү ихтималын булдырмау чараларын күрергә, күрсәтмә үтәлмәгәндә билгеләнгән срокларда күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәмин итү чараларын күрергә, әгәр мондый булса: чара законнарда каралган;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткөрү турындагы мәсьәләне карарга.

3.20. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары; оешмалар һәм гражданның белән билгеләнгән тәртиптә үзара хезмәттәшлек итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чарасын үткөрү барышында Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган законнар таләпләрен бозу ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булуы турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актының күчәрмәсен тиешле җаваплылыкка тартуға вәкаләтле хакимият органына җибәрәләр.

4. Башкарма комитет карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата шикаять белдерү төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар

4.1. Башкарма комитет карарларына, төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять белдерелергә мөмкин.

4.2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылучы затлар судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чаралар үткөрү турында карарлар;
- 2) контроль чаралар актлары, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсөтмөлөр;

3) төзеклөндөрү өлкөсөндө контрольлек итөргө вөкалөтле вазыйфаи затларның контроль чаралар кысаларында гамөллөре (гамөл кылмаулары).

4.3. Шикаять тикшереп торылучы зат тарафыннан бердөм дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөр порталыннан һәм (яисө) дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөрнең региональ порталыннан файдаланып, шикаятьне карарга вөкалөтле органга электрон рөвештө бирелө.

Дөүлөт серен яисө закон белән саклана торган бүтөн серне тәшкил итүче белешмөлөрне һәм документларны үз эченө алган шикаять, дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөрнең бердөм порталыннан һәм дөүлөт һәм муниципаль хөзмөтлөрнең региональ порталыннан файдаланмыйча, дөүлөт сере һәм закон белән саклана торган бүтөн сер турындагы Россия Федерациясе законнары талөплөрөн исөпкө алып бирелө.

Тиешле шикаятьне контрольдө тотучы зат Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмөкәй авыл жирлеге башлығының шөхси кабул итүендө, шикаятьтө (документларда) дөүлөт сере яисө закон белән саклана торган башка сер булып торучы белешмөлөрнең булуы турында алдан хөбөр итеп, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмөкәй авыл жирлеге башлығына бирө.

4.4. Башкарма комитет карарына, аның вазыйфаи затларының гамөллөрөнө (гамөл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмөкәй авыл жирлеге башлығы (башлык урынбасары) тарафыннан карала.

4.5. Башкарма комитет карарына, аның вазыйфаи затларының гамөллөрөнө (гамөл кылмавына) карата шикаять контрольдө тотылучы зат үз хокукларын бозу турында белгән яисө белөргө тиеш булган көннөн алып 30 календарь көн эчендө бирелөргө мөмкин.

Башкарма комитет күрсөтмөсенө шикаять контрольдө тотылучы зат күрсөтмө алганнан соң 10 эш көне эчендө бирелөргө мөмкин.

Шикаять бирү срогы нигезле сөбөплөр аркасында үткөрөлгән очракта, бу срок шикаять бирүче затның үтенечнамөсе буенча Башкарма комитет тарафыннан кире кайтарылырга мөмкин (шикаятьне карауга вөкалөтле вазыйфаи зат).

Шикаять биргән зат шикаять буенча карар кабул иткөнче аны тулысынча яисө өлөшчө кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезлөр буенча кабат жиберү рөхсөт ителми.

4.6. Башкарма комитет карарына, аның вазыйфаи затларының гамөллөрөнө (гамөл кылмавына) карата шикаять аны теркөгән көннөн алып 20 эш көне эчендө каралырга тиеш.

Әгөр аны карау өчен башка органнар карамагында булган белешмөлөрне алу талөп ителсө, шикаятьне карау срогы Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмөкәй авыл жирлеге башлығы (башлык урынбасары) тарафыннан 20 эш көнөннөн дө соңга калмыйча озайтылырга мөмкин.

5. Төзөклөндөрү өлкөсөндө контрольнең төп күрсөткөчлөрө һәм аларның максатчан әһөмиятлөрө

5.1. Төзөклөндөрү өлкөсөндө контрольне гамөлгө ашыруның нәтижөлөлөгөн һәм нәтижөлөлөгөн бөялөү Федераль законның 30 статьясы нигезендө гамөлгө ашырыла 31.07.2020 № 248-ФЗ «Россия Федерациясендө дөүлөт контроле (күзөтчөлөгө) һәм муниципаль контроль турында».

5.2. Контроль төренөң төп күрсөткөчлөрө һәм аларның максатчан күрсөткөчлөрө, төзөклөндөрү өлкөсөндө контроль өчен индикатив күрсөткөчлөр Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Әмөкәй авыл жирлеге Советы

тарафыннан раслана.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль турындагы нигезлөмөгө аңлатма язуы

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль турында нигезлөмө (алга таба – нигезлөмө) «Россия Федерациясендө жирле үзидарө оештырууны гомуми принциптары турында» 2003 елның 6 октябрөндөгө 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлөшенең 19 пункты һәм «Россия Федерациясендө дөүлөт контроле (күзөтчөлегө) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендөгө 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – Нигезлөмө) нигезендө эзерлендө. 248-ФЗ номерлы Федераль закон) һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары белән расланьрга һәм 2022 елның 1 гыйнварьннан да иртөрөк гамөлгө кертелмәскө тиеш.

1. Игътибар итөбез, нигезлөмө кергөн көннөн башлап жирлектө төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контрольне гамөлгө ашыру мәсьәлөлөрө буенча элек кабул ителгөн муниципаль хокукый актлар үз көчен югалта.

2. Әгәр муниципаль контрольнең өлегө төрөн гамөлгө ашыру вәкаләте жирлекләр тарафыннан жирле әһәмияттөгө мәсьәлөлөрне хөл итү буенча үз вәкаләтлөрөнең бер өлөшен гамөлгө ашыруны шушы жирлекләр бюджетларьннан муниципаль район бюджетьна тапшырыла торган бюджетара трансфертлар исәбөненн аларга тапшыру турында муниципаль районның жирле үзидарө органнары белән килешү нигезендө тапшырылса, мондый хөлдө вәкаләтлөрне тапшыру турындагы килешүнең әчтөлөгөн исәпкө алырга кирөк.

Кагыйдө буларак, вәкаләтләр тапшыру турында югарьда аталган килешүләр төзөгөндө жирлекнең жирле әһәмияттөгө билгеле бер мәсьәлөне хөл итү вәкаләте тапшырыла дип күрсөтелө һәм муниципаль районның жирле үзидарө органнарына өлегө мәсьәлөне норматив жайга салу вәкаләте дө тапшырыла дип күрсөтелми. Өстөвенө, вәкаләтлөрне тапшыру турында килешүләр еш кьна муниципаль район һәм жирлек башкарма комитетлары тарафыннан төзелө. «Россия Федерациясендө жирле үзидарө оештырууны гомуми принциптары турында» 2003 елның 6 октябрөндөгө 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлөшө мөгънөсө буенча вәкаләтне өлегө вәкаләткө ия булган жирле үзидарө органы тапшыра (һәм шуңа бәйлө рөвештө килешү төзелө). Муниципаль контроль төрө турындагы нигезлөмө нөкь менө муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан расланьрга тиеш. Шуңа күрө муниципаль районның һәм жирлекнең вәкиллеке органнары арасьнда муниципаль контроль төрө турындагы нигезлөмөне раслау вәкаләтлөрөн тапшыру мәсьәлөсө буенча килешү төзелмөгөн булса, муниципаль контроль төрө турындагы нигезлөмөне раслаучь хокукый акт кабул итү жирлекнең вәкиллеке органы компетенциясендө кала.

3. Нигезлөмө нигезендө 248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлөшө нигезендө төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контрольне гамөлгө ашырганда куркьнычларны бөялөү һәм идарө итү системасы кулланылмый.

Моңа бәйлө рөвештө Нигезлөмөдө беркетелгөн контроль чаралар (инспекция визиты, рейд каравы, документлар буенча тикшерү, урынга барьп тикшерү, мөжбүри таләплөрнең үтөлөшен күзөтү, урынга чьгып тикшерү) планнан тыш чаралар рөвешендө уздырыла.

Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән килештерелгөннөн соң гьна уздырылырга мөмкин.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контрольдө планлы характерның булмавы дөүлөт хакимиятенөң федераль органнары тарафыннан контроль чараларьн уздыруга планлы (хөвөф-хөтөргө юнөлтөлгөн) якьн килүне билгелөгөндө муниципаль контроль объектларында муниципаль контрольнең тиешле төрө турындагы нигезлөмөне раслау

вакытына гамәлдә булган хокук куллану практикасын исәпкә алып, хәвеф-хәтәр төркемнәрен билгеләргә тәкъдим ителү белән аңлатыла. Булган мәгълүматларга караганда, жирлекләрнең күпчелегендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль системалы рәвештә гамәлгә ашырылмаган. Димәк, планлы контроль чараларының ешлыгын билгеләү максатларында муниципаль контроль объектларының хәвеф-хәтәрләр буенча градациясен үткәргә мөмкинлек бирә торган мәгълүмат юк.

4. Нигезләмәнең 1.6 пунктында мөжбүри таләпләр исемлеге территорияне төзекләндерү кагыйдәләрен җайга салу предметыннан чыгып, шул исәптән «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 45.1 статьясы таләпләрен исәпкә алып төзелде.

5. Нигезләмәдә профилактик чараларның түбәндәге төрләрен үткәргә каралган:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

Намуслылыкны стимуллаштыру чаралары һәм профилактик чаралар сыйфатында үз-үзеңне тикшерү Нигезләмәдә билгеләнмәгән.

Шуны да билгеләп үтәргә кирәк дип саныйбыз: контроль объектларына куела торган мөжбүри таләпләр, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына туры килүе, шулай ук төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларының төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып, муниципаль контроль органы җыелышларда һәм җыелышларда, гражданның конференцияләрендә телдән мәгълүмат бирергә һәм консультацияләр бирергә мөмкин..